Australian Government
Department of Health, Disability and Ageing

ច្បាប់ថ្មីស្ដីពីការថែទាំមនុស្សចាស់ដោយផ្ដោតលើសិទ្ធិ

ច្បាប់ថ្មីស្ដីពីការថែទាំមនុស្សចាស់នឹងផ្ដោតអាទិភាពលើសិទ្ធិរបស់មនុស្សចាស់។ ច្បាប់នេះរួមមាន Statement of Rights [សេចក្ដីថ្លែងការណ៍ស្ដីពីសិទ្ធិរបស់មនុស្សចាស់] ក្នុងការទទួលយកសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់។ សន្លឹកព័ត៌មាននេះគឺជាសេចក្ដីសង្ខេបជាភាសាសាមញ្ញអំពីសិទ្ធិទាំងនោះ។

អំពីសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ស្ដីពីសិទ្ធិ

រដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលីកំពុងធ្វើការផ្លាស់ប្ដូរច្បាប់ស្ដីពីការថែទាំមនុស្សចាស់របស់ប្រទេសអូស្ត្រាលី។ Aged Care Act 2024 *[ច្បាប់ស្ដីពីការថែទាំមនុស្សចាស់ឆ្នាំ 2024]* (ច្បាប់ថ្មី) រួមមានសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ស្ដីពីសិទ្ធិ។ សេចក្ដីថ្លែងការណ៍នេះពន្យល់ពីសិទ្ធិទាំងឡាយដែលមនុស្សចាស់មានក្នុងការទទួលយកសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ឧបត្ថម្ភដោយរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី។ សេចក្ដីថ្លែងការណ៍ស្ដីពីសិទ្ធិនេះនឹងជំនួសធម្មនុញ្ញបច្ចុប្បន្នស្ដីពីសិទ្ធិថែទាំមនុស្សចាស់នៅថ្ងៃទី 1 ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ 2025។

សេចក្ដីថ្លែងការណ៍ពេញលេញស្ដីពីសិទ្ធិដែលដកស្រង់ចេញពីច្បាប់ថ្មីនេះមាននៅផ្នែកចុងសន្លឹកព័ត៌មាននេះ។

តើសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ស្ដីពីសិទ្ធិនេះមានន័យដូចម្ដេចសម្រាប់អ្នក

សេចក្ដីថ្លែងការណ៍ស្ដីពីសិទ្ធិនឹងជួយធានាថាអ្នកគឺជាចំណុចកណ្ដាលនៃការថែទាំមនុស្សចាស់។

វាផ្ដល់ឱ្យអ្នកនូវសិទ្ធិ៖

- ធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្ទាល់ខ្លួនអំពីជីវិតរបស់អ្នក
- មិនត្រឹមធ្វើឱ្យគេទទួលយកការសម្រេចចិត្តរបស់អ្នកប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែតែត្រូវបានគេគោរពការសម្រេចចិត្តរបស់អ្នក
- ទទួលបានព័ត៌មាន និងការគាំពារផ្សេងៗដើម្បីជួយអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្ត
- ប្រាប់ពីបំណង តម្រូវការ និងចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់អ្នក
- ទទួលបានសុវត្ថិភាព និងត្រូវបានគេគោរព
- ឱ្យគេគោរពវប្បធម៌ និងអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នក
- រក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍របស់អ្នក។

ឯករាជ្យភាព ជម្រើស និងការគ្រប់គ្រង

អ្នកមានសិទ្ធិធ្វើការសម្រេចចិត្តខ្លួនឯង និងមានការគ្រប់គ្រងលើ៖

- សេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូលនិធិអ្វីខ្លះដែលអ្នកប្រើប្រាស់
- របៀបដែលអ្នកទទួលបានសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូលនិធិ និងនរណាផ្តល់សេវាកម្មទាំងនោះ
- ថវិកា និងសម្ភារៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក។

អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានការគាំទ្រក្នុងការសម្រេចចិត្តទាំងនេះប្រសិនបើអ្នកត្រូវការ។

អ្នកក៏មានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសរបៀបដែលអ្នករស់នៅ សូម្បីតែមានហានិភ័យផ្ទាល់ខ្លួនខ្លះក៏ដោយ។ ឧទាហរណ៍ ជម្រើសនានាអំពីជីវិតក្នុងសង្គម និងទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធរបស់អ្នក។

សិទ្ធិចូលប្រើប្រាស់ដោយយុត្តិធម៌

អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានការវាយតម្លៃដ៏ត្រឹមត្រូវ និងដោយយុត្តិធម៌ដើម្បីកំណត់ថាតើសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូលនិធិអ្វីខ្លះដែលអ្នកត្រូវការ។

ការវាយតម្លៃនេះត្រូវតែធ្វើទៅតាមវិធីដែលសមត្រូវនឹងអ្នក។ វាក៏គួរតែគោរព៖

- ប្រវត្តិ និងវប្បធម៌របស់អ្នក
- បទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួន និងការប៉ះទង្គិចណាមួយប្រសិនបើមាន
- ស្ថានភាពយល់ដឹងនានាដូចជា ជំងឺវង្វេងស្មារតី។

អ្នកក៏មានសិទ្ធិទទួលបានប្រភេទនៃការថែទាំដែលអ្នកត្រូវការ និងនៅពេលណាដែលអ្នកត្រូវការវា។ នេះរួមមានការថែទាំបំបាត់ការឈឺចាប់ និងការថែទាំនៅ-ចុងបញ្ចប់-អាយុជីវិត។

សុវត្ថិភាព និងគុណភាព

អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូលនិធិប្រកបដោយគុណភាព មានសុវត្ថិភាព និងដោយយុត្តិធម៌ ដែលប្រព្រឹត្តមកលើអ្នកប្រកបដោយភាពថ្លៃថ្នូរ និងការគោរព។

នេះរួមមានសិទ្ធិទទួលបានសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូលនិធិដែល ៖

- ផ្តល់គុណតម្លៃ និងគាំពារដល់អត្តសញ្ញាណ វប្បធម៌ និងប្រវត្តិរបស់អ្នក
- គោរពបទពិសោធន៍របស់អ្នក រួមមានការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តណាមួយ
- អាចចូលប្រើប្រាស់បាន និងបំពេញតាមសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នក
- គ្មានហិង្សា ការរំលោភបំពាន និងការធ្វេសប្រហែស។

អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូនិធិពី៖

- បុគ្គលិកបំពេញការងារដែលមានការបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញ និងបទពិសោធន៍ត្រឹមត្រូវ
- អ្នកផ្តល់សេវាកម្មនានាដែលបំពេញតាមគ្រប់លក្ខខណ្ឌទាំងអស់នៅក្រោមច្បាប់ថែទាំមនុស្សចាស់។

ប្រសិនបើអ្នកមានអារម្មណ៍ថាគ្មានសុវត្ថិភាពនៅពេលចូលប្រើប្រាស់សេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ អ្នកអាចទទួលបានការគាំទ្រដោយមិនគិតថ្លៃពីមេធាវី បុគ្គលិកសង្គមកិច្ច និងអ្នកជំនាញផ្សេងទៀត។ សូមចូលមើលគេហទំព័រអគ្គមេធាវីសម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីការការពារប្រឆាំងនឹងការរំលោភបំពានលើមនុស្សចាស់។

គោរពឯកជនភាព និងព័ត៌មានរបស់អ្នក

អ្នកផ្តល់សេវាកម្មរបស់អ្នកត្រូវតែ ៖

- គោរពឯកជនភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក
- ការពារព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកដូចជាព័ត៌មានអំពីសុខភាព និងថវិការបស់អ្នក
- អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកជ្រើសរើសពេលណាដែលព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកអាចផ្តល់ជូនទៅនរណាម្នាក់ទៀត ដូចជាអ្នកតស៊ូមតិ ឬមេធាវី។

អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានកំណត់ត្រា និងព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិរបស់អ្នក និងសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូលនិធិដែលអ្នកប្រើប្រាស់។ នេះរួមមានថាតើសេវាកម្មនោះថ្លៃប៉ុន្មាន។

ការទំនាក់ទំនងដែលបំពេញតាមតម្រូវការរបស់អ្នក

អ្នកមានសិទ្ធិ៖

- ទទួលបានព័ត៌មានក្នុងលំនាំដែលអ្នកអាចយល់បាន
- ផ្តល់មតិកែលម្អ។

អ្នកមានសិទ្ធិធ្វើការទំនាក់ទំនងដោយប្រើភាសា ឬវិធីសាស្ត្រដែលអ្នកចូលចិត្ត។ នេះរួមមានការប្រើសេវាកម្មអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់ ឬជំនួយផ្នែកទំនាក់ទំនងប្រសិនបើអ្នកត្រូវការវា។

អ្នកក៏មានសិទ្ធិជួបជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាកម្ម និងអ្នកគាំទ្ររបស់អ្នកតាមវិធីដែលសមស្របសម្រាប់អ្នកផងដែរ។ នេះមានន័យថាការប្រជុំតាមពេលវេលាដែលសមស្របបំផុតសម្រាប់អ្នក។

ការគាំទ្រដើម្បីលើកបញ្ហាឱ្យបានលឿន និងប្រកបដោយយុត្តិធម៌

ពេលណាមានបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្តល់មូលនិធិ អ្នកមានសិទ្ធិ៖

- ទទួលបានការគាំទ្រពីអ្នកផ្តល់សេវាកម្មរបស់អ្នក
- ធ្វើការប្តឹងតវ៉ាដោយគ្មានការភ័យខ្លាច ឬការដាក់ទណ្ឌកម្ម
- ទទួលបានការឆ្លើយតបយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងប្រកបដោយយុត្តិធម៌លើបណ្តឹងតវ៉ារបស់អ្នក។

ការគាំទ្រ និងការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្ស និងសហគមន៍

អ្នកអាចត្រូវការជំនួយដើម្បីស្វែងយល់ពីសិទ្ធិរបស់អ្នក ធ្វើការសម្រេចចិត្តនានា ឬធ្វើបណ្តឹងតវ៉ា។ អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានការគាំទ្រនេះពីអ្នកតស៊ូមតិឯករាជ្យ ឬជនណាម្នាក់ផ្សេងទៀតដែលអ្នកជ្រើសរើស។

អ្នកមានសិទ្ធិទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកតស៊ូមតិរបស់អ្នក ឬបុគ្គលគាំទ្ររបស់អ្នកពេលដែលអ្នកចង់បាន។

អ្នកផ្តល់សេវាកម្មនានាត្រូវតែគោរពតួនាទីរបស់មនុស្សដែលមានសារៈសំខាន់ចំពោះអ្នក។ ឧទាហរណ៍ គ្រួសារ មិត្តភ័ក្រ ឬអ្នកថែទាំ។

អ្នកមានសិទ្ធិរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយ៖

- មនុស្សដែលមានសារៈសំខាន់ចំពោះអ្នក
- សហគមន៍របស់អ្នក រួមមានការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពកំសាន្ត ឬសកម្មភាពវប្បធម៌នានា
- សត្វចិញ្ចឹមរបស់អ្នក។

ជនជាតិដើម Aboriginal និងអ្នកកោះ Torres Strait មានសិទ្ធិរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍ ទឹកដី និងកោះកំណើតរបស់គេ។

របៀបធានាថាសិទ្ធិរបស់អ្នកត្រូវបានគេគោរព

អ្នកផ្តល់សេវាកម្មរបស់អ្នកត្រូវតែយល់ និងគោរពតាមសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីសិទ្ធិ។ ប្រសិនបើពួកគេមិនធ្វើទេ អ្នកអាចប្តឹងទៅកាន់ស្នងការទទួលពាក្យបណ្តឹង។

អ្នកអាចធ្វើបណ្តឹងតវ៉ាតាមអនឡាញ តាមទូរសព្ទ ឬដោយសរសេរសំបុត្រ។ សូមមើលគេហទំព័រគណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យគុណភាព និងសុវត្ថិភាពការថែទាំមនុស្សចាស់សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម។

ប្រសិនបើអ្នកត្រូវការជំនួយដើម្បីធ្វើបណ្ដឹងតវ៉ា ឬស្វែងរកព័ត៌មានផ្សេងៗ សូមទូរសព្ទទៅកាន់ Older Persons Advocacy Network (OPAN) តាមលេខ 1800 700 600។

OPAN មានអ្នកតស៊ូមតិឯករាជ្យ រក្សាការសម្ងាត់ និងមិនគិតកម្រៃដើម្បីជួយអ្នក។

សេចក្ដីថ្លែងការពេញលេញស្ដីពីសិទ្ធិពីច្បាប់ថ្មី

ខាងក្រោមនេះគឺជាសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ស្ដីពីសិទ្ធិចាប់ពីផ្នែកទី 23 នៃច្បាប់ថ្មី។

ឯករាជ្យភាព ភាពម្ចាស់ការ ការផ្ដល់សិទ្ធិអំណាច និងសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើស

(1) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិ៖
- (a) ជ្រើសរើស និងធ្វើការសម្រេចចិត្តដែលប៉ះពាល់ដល់ជីវិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ រួមមានការពាក់ព័ន្ធនឹងចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ
  - (i) សេវាកម្មថែទាំមនុស្សដែលផ្ដល់មូលនិធិដែលបុគ្គលនោះទទួលបានការអនុម័តដើម្បីចូលប្រើប្រាស់
  - (ii) វិធី ពេលវេលា និងថាតើសេវាកម្មទាំងនោះត្រូវផ្ដល់ឱ្យដោយនរណាទៅដល់បុគ្គលនោះ
  - (iii) កិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុរបស់បុគ្គល និងភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិលើសម្ភារៈផ្ទាល់ខ្លួន និង
- (b) ទទួលបានជំនួយ (ប្រសិនបើចាំបាច់) ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តទាំងនោះ និងឱ្យមានការគោរពទៅតាមការសម្រេចចិត្តទាំងនោះ និង
- (c) ទទួលយកហានិភ័យផ្ទាល់ខ្លួន រួមមានការព្យាយាមស្វែងរកគុណភាពជីវិត ការចូលរួមក្នុងសង្គម និងទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធ ហើយនិងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទរបស់បុគ្គល។

សមភាពក្នុងការចូលប្រើប្រាស់

(2) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិចូលប្រើប្រាស់ប្រកបដោយសមធម៌៖
- (a) ដើម្បីឱ្យតម្រូវការរបស់បុគ្គលសម្រាប់សេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិត្រូវបានវាយតម្លៃ ឬវាយតម្លៃឡើងវិញ តាមវិធីដែល៖
  - (i) សមស្របតាមវប្បធម៌ និងមានសុវត្ថិភាពតាមវប្បធម៌ ដោយមានការយល់ដឹងអំពី-ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត និងជ្រាបព័ត៌មានសព្វគ្រប់អំពី-ការព្យាបាល និង
  - (ii) អាចចូលប្រើប្រាស់បាន និងមានភាពសមស្របសម្រាប់បុគ្គលម្នាក់ៗដែលកំពុងរស់នៅជាមួយនឹងជម្ងឺវង្វេងស្មារតី ជំងឺប៉ះពាល់ដល់ការយល់ដឹង និង
- (b) ការថែទាំបំបាត់ការឈឺចាប់ ការថែទាំនៅចុងបញ្ចប់-ជីវិត-ពេលណាត្រូវការ។

ទទួលបានសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងគុណភាព

(3) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិ៖
- (a) ទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយភាពថ្លៃថ្នូរ និងការគោរព និង
- (b) ទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព សមភាព និងគ្មាន-ការរើសអើង និង
- (c) ទទួលបានការផ្ដល់គុណតម្លៃ និងគាំទ្រលើអត្តសញ្ញាណ វប្បធម៌ សាសនា និងភាពចម្រុះរបស់បុគ្គល និង
- (d) សេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិកំពុងត្រូវបានផ្ដល់ទៅដល់បុគ្គលម្នាក់ៗ៖
  - (i) តាមវិធីដែលសមស្រប និងមានសុវត្ថិភាពស្របតាមវប្បធម៌ ដោយមានការយល់ដឹងពី-ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត និងការព្យាបាល-បន្ទាប់ពីជ្រាបព័ត៌មានសព្វគ្រប់ និង
  - (ii) តាមវិធីដែលអាចចូលប្រើប្រាស់បាន និង
  - (iii) ផ្ដល់ជូនដោយបុគ្គលិកថែទាំរបស់សេវាកម្មនានាដែលបានចុះបញ្ជីស្របច្បាប់ដែលមានសញ្ញាបត្រ ជំនាញ និងបទពិសោធន៍សមស្រប។

(4) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិ៖
- (a) រួចផុតពីទម្រង់នៃអំពើហិង្សាគ្រប់ប្រភេទ ការបន្ទាបបន្ថោក ឬការប្រព្រឹត្តិដោយអមនុស្សធម៌ ការកេងប្រវ័ញ្ច មិនអើពើ ការបង្ខិតបង្ខំ អំពើរំលោភបំពាន ឬអំពើផ្លូវភេទ និង
- (b) ទទួលបានសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិប្រកបដោយគុណភាព សុវត្ថិភាព ដែលផ្ដល់ជូនជាប់ជាប្រចាំ ដោយដាក់ឱ្យអនុលោមតាមតម្រូវការនានាដល់អ្នកផ្ដល់សេវាកម្មដែលបានចុះបញ្ជីស្របច្បាប់នៅក្រោមច្បាប់នេះ។

កំណត់ចំណាំ៖ ភាគទី 1 នៃផ្នែកទី4 ជំពូកទី 3 រៀបរាប់ពីលក្ខខណ្ឌនានាដែលតម្រូវឱ្យអ្នកផ្ដល់សេវាកម្មដែលបានចុះបញ្ជីស្របច្បាប់ រួមមានតម្រូវការពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ការអនុវត្តដោយមានដែនកំណត់លើការគ្រប់គ្រងឧប្បត្តិហេតុ។

គោរពឯកជនភាព និងព័ត៌មាន

(5) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិ៖
 (a) ឱ្យគេគោរពឯកជនភាពផ្ទាល់ខ្លួន និង
 (b) ទទួលបានការការពារព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន។

(6) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិស្វែងរក និងទទួលបានការផ្ដល់ជូននូវកំណត់ត្រា និងព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិបុគ្គលនៅក្រោមផ្នែកនេះ និងសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិដែលបុគ្គលម្នាក់ៗទទួលបាន រួមមានតម្លៃនៃសេវាកម្មទាំងនោះ។

ការទំនាក់ទំនងដោយផ្ដោតលើបុគ្គល និងលទ្ធភាពក្នុងការលើកឡើងបញ្ហាផ្សេងៗដោយគ្មានការផ្ដាញ់តប

(7) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិ៖
 (a) ទទួលបានការជូនដំណឹងតាមវិធីដែលបុគ្គលម្នាក់ៗអាចយល់ អំពីសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិដែលបុគ្គលនោះប្រើប្រាស់ និង
 (b) បញ្ចេញមតិពីសេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិដែលបុគ្គលនោះប្រើប្រាស់ ហើយត្រូវបានគេស្ដាប់មតិទាំងនោះ។

(8) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិទំនាក់ទំនងដោយប្រើភាសា ឬវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលបុគ្គលនោះចូលចិត្ត ដោយអាចទទួលបានអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់ និងជំនួយផ្នែកទំនាក់ទំនងនានាពេលត្រូវការ។

(9) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិ៖
 (a) ទទួលបានការទំនាក់ទំនងដោយបើកចំហ និងការគាំទ្រពីអ្នកផ្ដល់សេវាកម្មដែលបានចុះបញ្ជីស្របច្បាប់ នៅពេលកើតមានបញ្ហាក្នុងការផ្ដល់សេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិ និង
 (b) ធ្វើបណ្ដឹងតវ៉ាដោយប្រើយន្តការដែលអាចចូលប្រើប្រាស់បាន ដោយគ្មានការភ័យខ្លាចការផ្ដាញ់តប ការផ្ដល់សេវាកម្មថែទាំមនុស្សចាស់ដែលផ្ដល់មូលនិធិដល់បុគ្គលនោះ និង
 (c) ទទួលបានការដោះស្រាយបណ្ដឹងដោយឆាប់រហ័ស និងប្រកបដោយយុត្តិធម៌។

អ្នកតស៊ូមតិ មនុស្សសំខាន់ និងការទំនាក់ទំនងសង្គម

(10) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិទទួលបានជំនួយពីអ្នកតស៊ូមតិ ឬជំនួយពីបុគ្គលផ្សេងទៀតតាមការជ្រើសរើសរបស់ពួកគេ រួមមានពេលអនុវត្តសិទ្ធិ ឬស្វែងយល់ពីសិទ្ធិរបស់គេនៅក្នុងផ្នែកនេះ ការបញ្ចេញមតិរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ធ្វើការសម្រេចចិត្តដែលប៉ះពាល់ដល់ជីវិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ការធ្វើបណ្ដឹងតវ៉ា ឬការផ្ដល់មតិកែលម្អ។

(11) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិទទួលបានការទទួលស្គាល់ និងគោរពដល់តួនាទីរបស់បុគ្គលដែលមានសារៈសំខាន់ដល់បុគ្គលនោះ រួមមានអ្នកថែទាំ ភ្ញៀវ និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត។

(12) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិទទួលបានឱកាស និងជំនួយដើម្បីរក្សាទំនាក់ទំនង

 (ប្រសិនបើបុគ្គលនោះជ្រើសរើសបែបនេះ) ជាមួយ៖
 (a) បុគ្គលដែលមានសារៈសំខាន់ដល់បុគ្គលនោះ និងសត្វចិញ្ចឹមរួមមានការទៅលេងសួរសុខទុក្ខដោយសុវត្ថិភាពពីសមាជិកគ្រួសារ មិត្តភ័ក្រ អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ឬភ្ញៀវផ្សេងទៀត ដែលជីវិតរបស់បុគ្គលនោះ និងការទៅលេងសួរសុខទុក្ខពីសមាជិកគ្រួសារ និង
 (b) សហគមន៍របស់បុគ្គលនោះ រួមមានការចូលរួមក្នុងជីវិតសាធារណៈ និងសកម្មភាពកំសាន្តវប្បធម៌ សាសនា និងរបៀបរស់នៅ និង
 (c) ប្រសិនបើបុគ្គលនោះជាជនជាតិដើម Aboriginal ឬអ្នកកោះ Torres Strait -សហគមន៍ ទឹកដី និងកោះកំណើត។

(13) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិចូលប្រើប្រាស់បានគ្រប់ពេលដែលបុគ្គលជ្រើសរើស មនុស្សដែលបានចាត់តាំងដោយបុគ្គល ឬមនុស្សដែលបានចាត់តាំងដោយអាជ្ញាធរសមស្រប។

Copyright

© 2025 Commonwealth of Australia as represented by the Department of Health, Disability and Ageing

Licence (except for Commonwealth logos)

This publication is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 International Licence from https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.en. This Licence does not include, and no permission is given for, the use of the Commonwealth logos contained in this publication.

Disclaimer

This publication is not legal advice and must not to be used or relied upon as a substitute for legal advice. Users must seek their own independent legal advice in relation to their particular circumstances.